

Brev till sju partier

KRÖNIKA
TOVE LIFVENDAHL

29 juni 2014 kl 00:01, uppdaterad: 30 juni 2014 kl 06:56

KRÖNIKA

Sverigedemokraternas vittring på prispallsplats i valet betyder inte att Sverige har blivit ett mer främlingsfientligt eller rasistiskt land. Det ska snarare ses som ett bevis på att det finns utmaningar och oro som inte har blivit tillräckligt väl adresserade av er andra.

Med migration är det som med alla andra frågor där politiken är berörd; det finns fram- och baksidor. Sjukvården, till exempel, är ingen enkel historia. Den har en nyckelbetydelse för samhället, rymmer en mängd av behov, har brister när det gäller organisation, uppvisar både positiva och negativa lokala variationer. Fall av vanvård förekommer.

Men i stället för att slå igen butiken helt försöker vi hitta sätt att få ekvationen att gå ihop och systemet att hålla samman. Vi diskuterar vad som är rimligt att finansiera gemensamt och vad som bör underställas patientavgifter. Samtidigt som vi hela tiden söker nya, smartare system och innovationer som kan förbättra och förebygga. Dels för att kunna erbjuda alla så bra vård som möjligt, dels för att slippa ställa oss i dörren på akuten och säga "nu tar vi inte emot några fler patienter förrän vi har hjälpt dem som redan är inne".

Problemen och baksidorna som följer för Sveriges del av eller med rörligheten över gränserna skrivs det om hela tiden. Exempel som vi lyft fram från denna ledarsida bara under det senaste året är:

- Höga trösklar på arbetsmarknaden för utrikesfödda
- Diskriminering – som förstärks av en rigid arbetsmarknadspolitik
- Hedersproblematiken
- Unga islamistiska män som deltar i jihadkrig kan oförhindrat resa ut ur och in i landet
- Haveriet med systemet för ankommandelotsar
- Flyktingmottagandets stora brister och otillräcklighet
- Asylprövning som brister i rättssäkerhet och skapar misstro
- Främlingsfientlighet och rasism
- Oförmågan från Sverige att i olika sammanhang värdera utlandsförvärvad kompetens

När vi som är verksamma i medierna skapar uppmärksamhet kring problem som sedan inte adresseras av politikerna, uppstår ett förtroendegap. Och den dåliga nyheten är att ni i dag inte har några färdiga svar på hur vi ska lösa utmaningarna. Ni har ägnat för lite tid åt att tänka system, reformer, incitament och lösningar. Varför? För att det är svårt. Jag är inte dummare än att jag förstår att det finns en rädsla för att trampa fel. Att med viljan att lyfta problem för att kunna diskutera lösningar, råka få en formulering att bli tillräckligt vag eller fel för att den sedan ska bli avsiktligt missförstådd, hånad och hatad, och kanske driva fram anklagelser om rasism och krav på avgång. Det här är ett laddat område.

Men det är er skyldighet att våga även det svåra. Underskatta inte människors förmåga att tänka. De flesta tror inte att alla unga, muslimska män är potentiella jihadister – men vill gärna veta vad vi ska göra med dem som bevisligen ägnar sig åt terrorism. De flesta förstår att invandring berikar Sverige, men vill gärna bli försäkrade om att deras barn kan nå goda skolresultat trots att det är många i klassen som börjar från en helt annan utgångspunkt när det gäller språkkunskaper och svenskulturell kännedom.

Så snälla, försök. Ni vilar redan tryggt i förvissningen om att Sverige skulle bli ett fattigt land om det stängde sina gränser. Att vår viktigaste resurs är de människor som råkar befinna sig inom våra gränser, eller tidigare har gjort det, och att vår framgång avgörs av hur väl vi tar tillvara den kapaciteten. Att utvecklingen av samhället gynnas av mångfald.

Att det i själva verket har gått överraskande bra för Sverige som under förhållandevis kort tid blivit en nation av många ursprung. Att det överallt i samhället – på vårdcentraler, frisersalonger, finkrogar och gatukök, på operan och i fotbollslandslaget, i taxin och på universitetet, kontoret, fabriken, hotellet och i gruvorna och skogen finns mängder med människor som bevisar och förkroppsligar att det går att ta sig in i det svenska samhället, bidra till dess utveckling och bygga en framtid här, trots att de eller föräldrarna föddes någon annanstans.

Ni kunde under både nationaldagen och midsommarhelgen i år med egna ögon se att Sverige bevisligen kan rymma en befolkningsmässig mångfald samtidigt som det bevarar och utvecklar sina traditioner i en positiv nationskänsla. Ni vet att vår akademi och vårt näringsliv är beroende av möjligheten att använda världen som rekryteringsbas, och inte bara de svenska kommunerna. Att vi behöver få hit gäststudenter, så att våra svenska studenter får nätverk och kontaktytor mot andra platser. Att Sverige som exportnation påverkas positivt av både in- och utvandring. Allt detta vet ni och kan argumentera för.

Och därför kan ni lugnt ta er an även det som är baksidorna, utmaningarna och problemen. Det som i onödigt hög grad skapar de kostnader, som Sverigedemokraterna tjarar om. Som de är fixerade vid, eftersom de inte erkänner att det finns en intäktssida också. Visst – era politiska motståndare kommer att försöka vända det till er nackdel. Men att opponenter är vräng är ju en av politikens mest grundläggande spelregler, eller hur?

Gång efter annan vinner Sverigedemokraterna poäng eftersom Åkesson berättar om problem som finns – på riktigt – men aldrig behöver synas i sömmarna eller avkrävas mer intelligenta förslag än att stänga dörren. I stället bemöts han av tuppiga poseranden om ickerasism.

Det är förvisso viktigt att signalera motstånd mot rasism och främlingsfientlighet om det dyker upp, men det svarar inte på de frågor som tillströmmande SD-väljare har, vilket Jimmie Åkesson har förstått. Tyvärr (men tur för er) finns det bara en enda lösning i hans verktygslåda. Han lär ut att invandring i sig är problematisk. Det är den inte. Men det finns frågor, som på olika sätt kan kopplas till rörligheten, som behöver diskuteras och hittas lösningar på.

Om detta borde talen i Almedalen handla om. Ni har redan ganska färdigtänkta uppfattningar om vad ni vill med skolan, sjukvården, försvaret, miljön. Men vi vet inte vad ni tänker om det här. Vi förväntar oss därför att ni börjar prata om de här sakerna, ända fram till valet. Annars är risken att ett parti som har en bedövande enögd syn på migration får ytterligare framgång bara för att ni inte orkade eller vågade.

TOVE LIFVENDAHL Politisk chefredaktör i SvD
tove.lifvendahl@svd.se